

Principy vojenského umění a jejich využití

Cíl

Objasnit principy vojenského umění a jejich genezi

Ukázat a objasnit jejich možnou aplikaci ve vojenství

Obsah

Úvod

1 Teoretická východiska

2 Geneze principů vojenského umění

3 Základní principy vojenského umění

4 Příklad využití principů vojenského umění

Závěr

1. Teoretická východiska

1. Teoretická východiska

Princip pochází z latinského slova „principium“:

Základní myšlenka, zásada, hlavní, výchozí teze, ideje, zásady učení (teorie) z nichž lze odvodit zákonitosti, jimiž se řídí děje, nebo v souladu s nimiž se uskutečňuje praktická činnost v dané oblasti.

1. Teoretická východiska

Principy vojenského umění (války) - soubor obecných zásad či základních pravidel, jejichž následování může vést k dosažení úspěchu a naplnění cíle války.

Představují nehmatatelné faktory, jež ovlivňují vedení operací na strategické, operační i taktické úrovni.

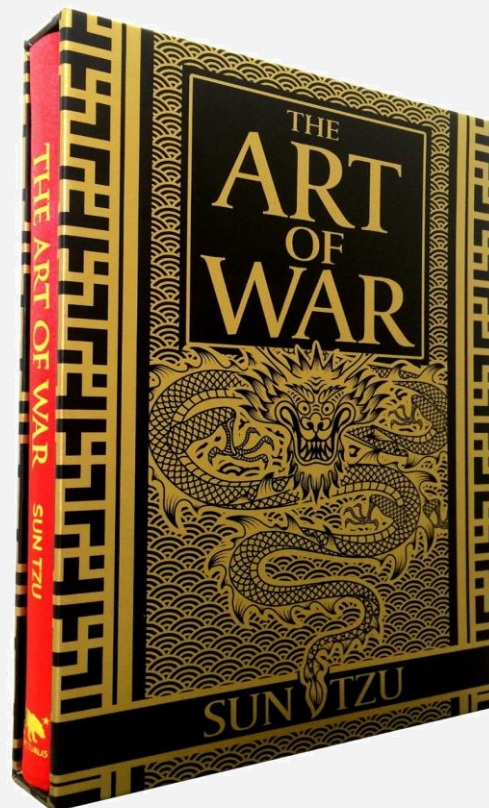
Praktické zkušenosti → poznaná pravidla → principy válek

1. Teoretická východiska

- Snaha nalézt „**univerzální návod**“ k úspěchu v boji (válce),
- Soubor hlavních zásad a myšlenek
- Podmínky k dosažení vítězství
- Zmínky již v nejstarších dílech

1. Teoretická východiska

- Uplatnění principů při přípravě a vedení válek, tažení a vojenských operací.
- Principy prošly historickým vývojem, obzvlášť patrným v období posledních dvou století
- Různí autoři uváděli různý počet principů (zásad, pravidel)
- Principy nejsou absolutní a jednotlivé státy mohou ve svých národních doktrínách klást větší či menší důraz na některé z nich.

Sun-Tzu, Machiavelli, Jomini, Clausewitz, Montgomery,
Mao Ce-tung, Fuller, Foch, Hart, ...

“Válka není věc náhody.

Aby byla provedena správně, je nezbytný
velký díl znalostí, studia a přemýšlení.“

FRIDRICH II. VELIKÝ, 1747

Principy vojenského umění svítí dějinami jako slunce na obzoru. Tím hůř pro ty, kdo je nevidí.

Napoleon, The Principles of Combined Arms Battle, Moskva, 1992.

Znalosti velkých principů válčení lze získat pouze studiem vojenské historie, bitev velkých vojevůdců a zkušenostmi. Neexistují přesná, určitá pravidla; všechno závisí na charakteru, jímž příroda obdařila generála, na jeho přednostech a vadách, na vojácích, na škále zbraní, na ročním období a na tisíci okolnostech, jež se nikdy neopakují.

Christopher Herold, ed., The Mind of Napoleon, 1955.

Vést válku bez důkladné znalosti historie války je srovnatelné s nedbalostí lékaře, jež předepisuje léky, aniž by se obtěžoval prostudovat historii případu, který léčí.

Kapitán Sir Liddel Hart, Thoughts on War, 1944.

2.

Geneze principů vojenského umění

2. Geneze principů vojenského umění

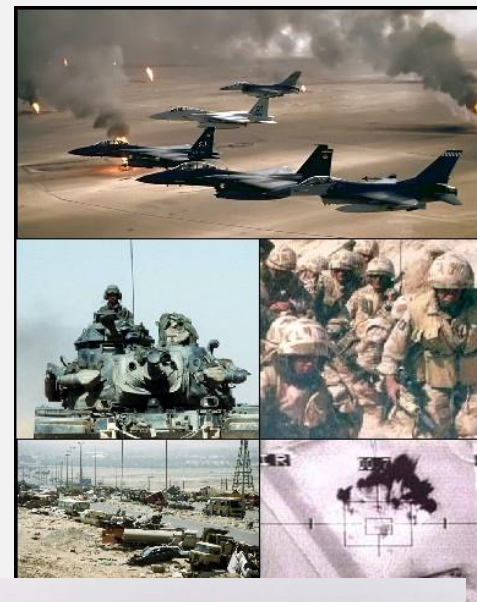
- Vývoj principů vojenského umění byl ovlivněn charakterem válek:
 - Historické války
 - Moderní války
 - Postmoderní války
- Jsou uplatňovány ve všech oblastech vojenského umění

2. Geneze principů vojenského umění

- Vývoj principů vojenského umění byl ovlivněn charakterem válek:
 - Historické války
 - Moderní války
 - Postmoderní války
- Jsou uplatňovány ve všech oblastech vojenského umění

2. Geneze principů vojenského umění

Tři etapy vývoje principů vojenského umění

- Období před naším letopočtem až po Napoleonské války.
- Období Napoleonských válek do konce II. světové války.
- Období po druhé světové válce.

2. Geneze principů vojenského umění

Období před naším letopočtem až po Napoleonské války

Sun-Tzu

544 př.n.l. – 496 př.n.l.

Umění války (孫子兵法)

Hlavní zásady, na kterých Sun-Tzu vysvětlil způsob vedení války, jsou klamání, zpravodajství, iniciativa, umění manipulace s nepřítelem, překvapení, leadership a morálka.

2. Geneze principů vojenského umění

Období před naším letopočtem až po Napoleonské války

Sun-Tzu (ale také Sun-Wu, Sunzi atd.)

- „O umění válečném“ (umění války)
- 500 let před naším letopočtem

Vítězství bez boje:

- *vyhrát 100 bitev ze 100 výprav není největší dovednost. Spíše je to schopnost donutit nepřítele , aby se vzdal.*

Vyhýbání se konfrontaci s hlavní silou protivníka,

- *střet síly se silou je pouze drahé cvičení a neslouží žádnému účelu.*

2. Geneze principů vojenského umění

Období před naším letopočtem až po Napoleonské války

- *Vítězí ten, kdo ví, kdy může či nemůže bojovat.*
- *Vítězí ten, kdo ví, jak naložit s vlastní převahou anebo slabostí.*
- *Vítězí ten, kdo umí, prodchnout své vojsko od shora dolů jedinou vůlí.*
- *Vítězí ten, kdo sám vždy ve střehu dokáže překvapit nepřipravené.*

2. Geneze principů vojenského umění

Období před naším letopočtem až po Napoleonské války

Psychologické působení a klamání:

Jsi-li schopný, předstírej neschopnost.

Jsi-li připraven, předstírej nepřipravenost.

Jsi-li nablízku, dělej že jsi daleko.

Jsi-li daleko, dělej, že jsi nablízku.

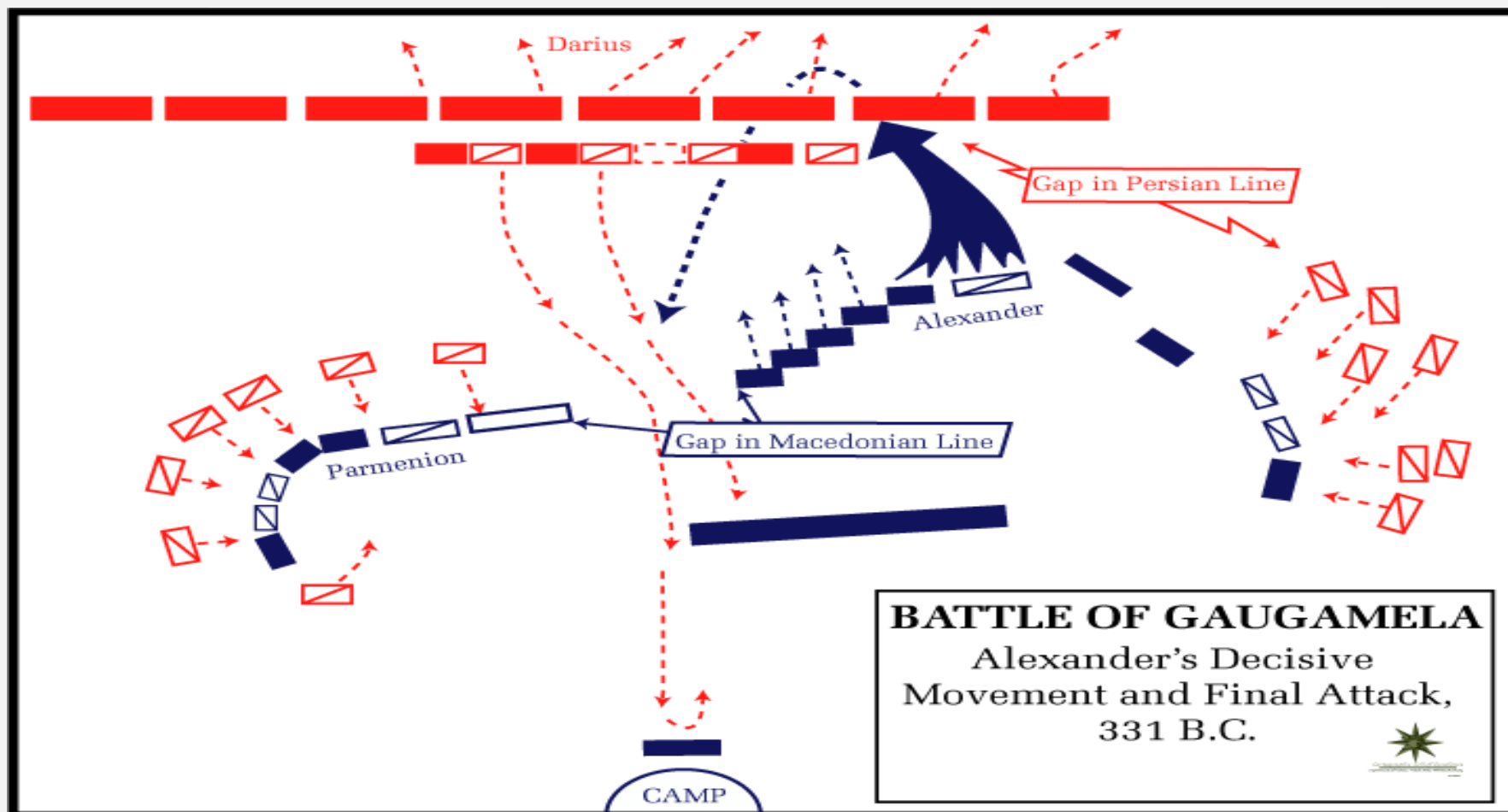

Každá situace je rozdílná

- nelze použít stejná pravidla.

2. Geneze principů vojenského umění

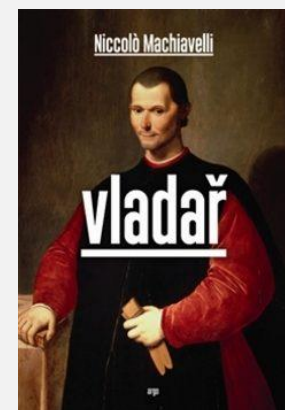
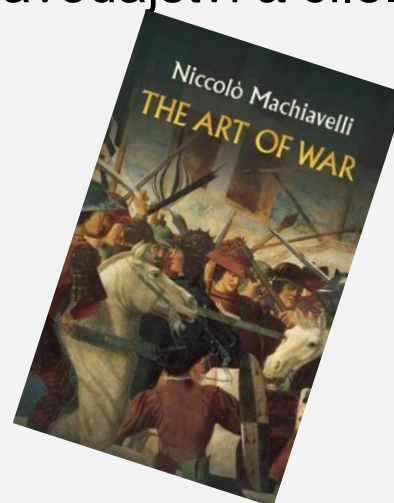
2. Geneze principů vojenského umění

Období před naším letopočtem až po Napoleonské války

Machiavelli
1469-1527

Traktát o vojenském umění (Dell'arte della Guerra)
Machiavelli uvádí význam role vůdce-velitele, morálky, bezpečnost, překvapení, disciplínu, potřebu záloh, poznání sama sebe a poznání svého nepřítele, využití terénu, logistiku, zpravodajství a cíle.

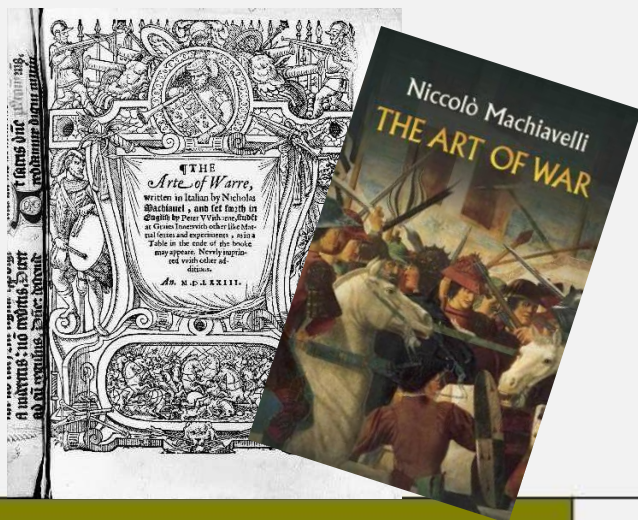

2. Geneze principů vojenského umění

Období před naším letopočtem až po Napoleonské války

- obezřetný vojevůdce, i s tím nejlépe vycvičeným vojskem, se vždycky hledí předem vyhnout všem možným nebezpečím a nesnázím.
- Co vyhovuje nepříteli, škodí tobě, a co vyhovuje tobě, škodí nepříteli.
- Nikdy nesmíme začínat bitvu, když naši vojáci nevěří ve vítězství.
- Prostředky, jimiž dosahujeme vítězství, zásadně posvěcuje výsledek, který neslouží k naší hanbě (lest, vyhladovění, protivníka)

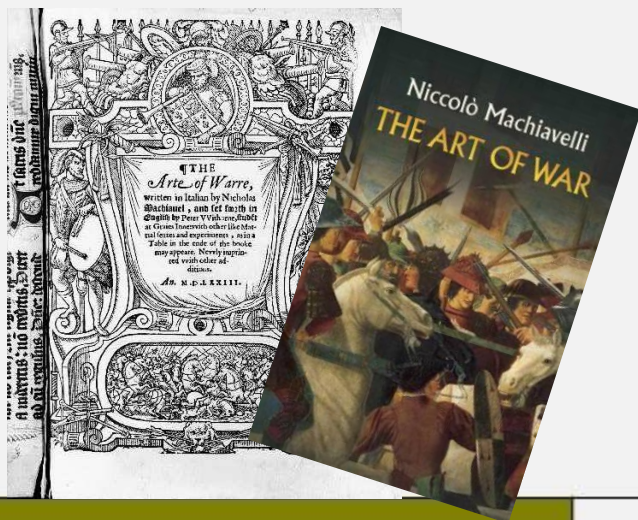

2. Geneze principů vojenského umění

Období před naším letopočtem až po Napoleonské války

- Nejlepší plán je ten, který dokážeš do poslední chvíle před nepřítelem utajit.
- Základní kvalitou dobrého vojevůdce je schopnost rozeznat nabízenou příležitost a včas se jí chopit.
- Lidem není hrdinství vrozeno, dosahuje se výchovou, výcvikem a vytrvalostí.
- Prostor bitvy určuje druh a sílu tvých zbraní.

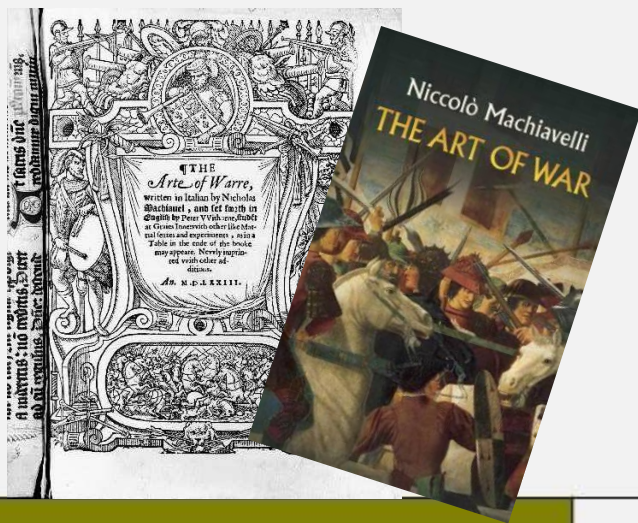

2. Geneze principů vojenského umění

Období před naším letopočtem až po Napoleonské války

- Disciplínou zmůžeš ve válce víc než bezhlavou odvahou.
- Je lepší mít silné zálohy než promrhat velké množství životů svých vojáků na jeden jediný, byť i mohutný útok.
- Znalost vlastních i nepřátelských sil je nezbytným předpokladem úspěchu.
- Nedostatky v zásobování si přivodíš porážku bez jediného výstřelu.
- Schopný vojevůdce bojuje zásadně tehdy, když má výhodu na své straně nebo z nezbytí.

2. Geneze principů vojenského umění

Období před naším letopočtem až po Napoleonské války

Fridrich II. Veliký
1712-1786

Jeden z největších vojevůdců vojenské historie. Kniha „**Pokyny pro generály**“ nabízí principy nezbytné pro úspěch ve válce: logistika, manévr, bezpečnost, kulturní povědomí, morálka, iniciativa a vedení.

2. Geneze principů vojenského umění

Období před naším letopočtem až po Napoleonské války

ALEXANDR VASILJEVIČ SUVOROV (1729–1800)

„Věda o vítězství“

- Nic než ofenziva.
- Rychlost při pochodech, svižnost.
- Plná autorita velícího generála.
- Zaútoč na nepřítele a udeř na bojišti.
- Neztrácej čas s obléháním, pevnosti zaber útokem a otevřenou silou.
- Nikdy nerozděluj síly k zabezpečení různých míst. Půjde-li nepřítel kolem, tím lépe; přiblíží se, bude poražen...
- Nikdy se nezabývej zbytečným manévrováním.

2. Geneze principů vojenského umění

Období Napoleonských válek do konce II. světové války

Napoleon Bonaparte
1769-1821

Jeho způsoby vedení boje znamenaly **revoluci ve válčení** a **ovládly vojenské myšlení** po většinu období 19. století. Poukazuje na kázeň, vedení, hybnost, manévr, soustředění, palebnou sílu, logistiku, zpravodajství, morálku, bezpečnost, iniciativu, cíle a jednotu velení

Bezpečnost (operační linie)

nemít zranitelná místa a nikdy neobnažovat svou operační linii.

Útočnost

„...vždy útočit jako první.“ „Válku vést ofenzivně.“

2. Geneze principů vojenského umění

Období Napoleonských válek do konce II. světové války

Napoleon Bonaparte
1769-1821

Jednota velení

„...pouze stanovit cíl, který by měl být dosažen.“

Soustředění sil – držet své síly v celku.

„Když jsi rozhodnutý vést bitvu, soustřed’ své veškeré síly.

Nic nerozděluj. I jeden prapor někdy rozhoduje výsledek dne.

Hospodárnost sil – málopočetné jednotky k obraně, nebo zdržení postupu velkých jednotek protivníka, zatímco soustředil maximální bojovou sílu proti nejvýznamnější nebo nejzranitelnější části sil protivníka.

2. Geneze principů vojenského umění

Období Napoleonských válek do konce II. světové války

HENRI ANTOINE JOMINI (1779–1869)

Hlavní principy bojové činnosti

Vydal ***Souhrn umění války*** (Summary of the Art of War (1838) principy ve čtyřech maximech:

- Řízení vojenské síly na rozhodujících bodech.
- Manévr silou proti slabým stránkám nepřítele.
- Zasazení koncentrované síly na rozhodující místa.
- Soustředění síly ve správném čase se správnou silou.

2. Geneze principů vojenského umění

Období Napoleonských válek do konce II. světové války

- **Strategickými přesuny vrhnout masu armády**, v rychlém sledu, na rozhodující body válčiště a též co možná nejvíce na komunikační linie nepřítele, aniž by došlo k ohrožení těch vlastních.
- **Manévrovat** za účelem zapojení frakcí nepřátelské armády do boje s většinou vlastních vojenských sil.
- Na bitevním poli **vrhnout masu vojenských sil na rozhodující místo** nebo na tu část nepřátelské linie, jež má nejvyšší důležitost.
- Zorganizovat, aby tato masa byla nejen vržena **na rozhodující místo**, ale aby zaútočila **ve správný čas a s plnou vervou**

2. Geneze principů vojenského umění

Období Napoleonských válek do konce II. světové války

CARL VON CLAUSEWITZ (1780 – 1831)

- válka není věda ale umění – vznik pojmu vojenské umění

Tři hlavní cíle ve válce:

- Dobýt a zničit ozbrojenou moc nepřítele.
- Získat jeho materiál a další zdroje síly.
- Získat veřejné mínění.

2. Geneze principů vojenského umění

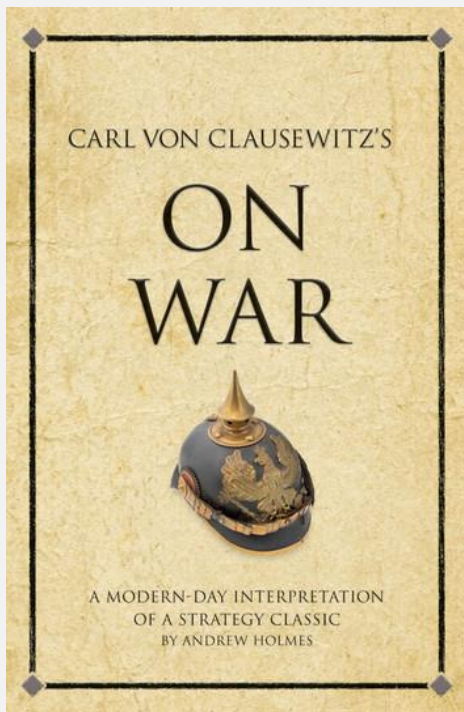
Období Napoleonských válek do konce II. světové války

Použijte veškerou (vojenskou) sílu s maximální energií.

Pomocí zdrcující síly válku lze vyhrát již na počátku.

Určete „slabé“ stránky vojenských sil protivníka a zaútočte na ně (těžiště).

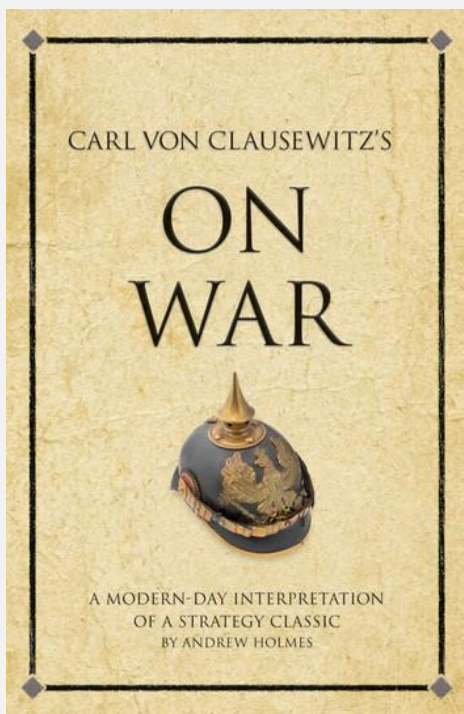
Nikdy neztrácejte čas. Rozhodná a rychlá akce zdolá velké množství nepřátelských iniciativ a umožní vlastním silám kontrolovat tempo a směr konfliktu.

2. Geneze principů vojenského umění

Období Napoleonských válek do konce II. světové války

- **Překvapení hraje mnohem větší roli**, je jedním z nejdůležitějších prvků k dosažení vítězství a je úzce spjato s rychlostí akce.
- **Koncentrace sil na hlavních bodech** by neměla odvádět z myšlenky strategického obchvatu. To se promítá do současného pojetí manévrové války.
- **Fyzická a morální nadvláda**. Možnost být fyzicky lepší je otázkou dostupnosti zdrojů.

2. Geneze principů vojenského umění

Období Napoleonských válek do konce II. světové války

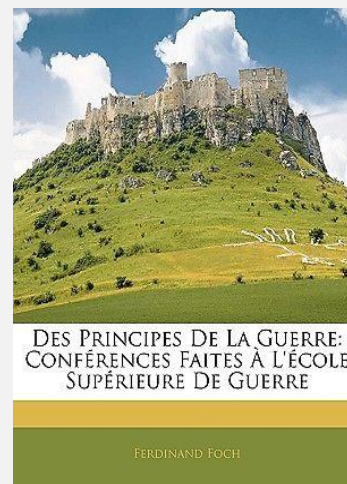

Ferdinand Foch
1851-1929

Napsal dílo **Des Principes de la Guerre** (Zásady války), vize o teorii války a způsobu, jak jednat ve válce.

Zmínil se o čtyřech principech:

- ekonomie sil,
- volnost jednání,
- volné rozmístění sil,
- bezpečnost.

2. Geneze principů vojenského umění

Období Napoleonských válek do konce II. světové války

Vývoj úvah o moderních principech války

V r. 1920 **britská armáda** poprvé zveřejnila oficiální „**Principy války**“:

- Zachování (udržování) cíle (Maintenance of the Objective);
- Útočná akce (Offensive Action);
- Překvapení (Surprise);
- Koncentrace (Concentration);
- Ekonomie síly (Economy of Force);
- Bezpečnost (Security);
- Mobilita (Mobility);
- Součinnost (Cooperation).

2. Geneze principů vojenského umění

Období Napoleonských válek do konce II. světové války

Vývoj úvah o moderních principech války

V r. 1920 **britská armáda** poprvé zveřejnila oficiální „**Principy války**“:

- Zachování (udržování) cíle (Maintenance of the Objective);
- Útočná akce (Offensive Action);
- Překvapení (Surprise);
- Koncentrace (Concentration);
- Ekonomie síly (Economy of Force);
- Bezpečnost (Security);
- Mobilita (Mobility);
- Součinnost (Cooperation).

V r. 1921 poprvé **americká armáda** zveřejnila principy v doktríně: *Army's Training Regulation 10-5, Doctrines, Principles and Methods*“.

Principy stejné, navíc princip „jednoduchost“ (simplicity).

2. Geneze principů vojenského umění

Principy vojenského umění vybraných vojenských vojevůdců a myslitelů

Jomini (1816)	Foch (1906)	Fuller (1923)	Montgomery (1945)	Savkin (1953)	Mao (1954)
Concentration of force against a decisive point.	Economy of force Freedom of action Freedom to deploy forces Security, etc.	Objectives Concentration of force Economy of force Decisiveness Surprise Endurance Mobility Offensive Security	Air power Leadership Initiative Morale Surprise Concentration of force Coordination Simplicity	Mobility Tempo Concentration of force Surprise Initiative Recovery Objectives Coordination	Objectives Local concentration of force Destruction Mobile combat Offensive Surprise Continual attack Autonomy Uniform leadership Morale

2. Geneze principů vojenského umění

Principy vojenského umění vybraných vojenských vojevůdců a myslitelů

Jomini (1816)	Foch (1906)	Fuller (1923)	Montgomery (1945)	Savkin (1953)	Mao (1954)
Concentration of force against a decisive point.	Economy of force	Objectives	Air power	Mobility	Objectives
	Freedom of action	Concentration of force	Leadership	Tempo	Local concentration of force
	Freedom to deploy forces	Economy of force	Initiative	Concentration of force	Destruction
	Security, etc.	Decisiveness	Morale	Surprise	Mobile combat
		Surprise	Surprise	Initiative	Offensive
		Endurance	Concentration of force	Recovery	Surprise
		Mobility	Coordination	Objectives	Continual attack
		Offensive	Simplicity	Coordination	Autonomy
		Security			Uniform leadership
					Morale

2. Geneze principů vojenského umění

Principy vojenského umění ve vybraných ozbrojených silách

USA (1921)	Great Britain (1920)	France (1936)	West Germany (1962)	The Soviet Union (1942)	China (1955)
Objectives	Objectives	Concentration of force	Objectives	Concentration of force	Objectives
Offensive	Offensive	Surprise	Concentration of force	Economy of force	Offensive
Concentration of force	Concentration of force	Freedom of action	Uniform leadership	Superiority	Concentration of force
Economy of force	Economy of force		Simplicity	Mobility, tempo and initiative	Mobility, initiative & flexibility
Mobility	Flexibility		Legitimacy	Coordination	Coordination
Uniform leadership	Coordination			Surprise	Security
Security	Security			Following-up	Surprise
Surprise	Surprise				Morale
Simplicity	Morale				Freedom of action
					Political mobilisation

2. Geneze principů vojenského umění

Principy vojenského umění ve vybraných ozbrojených silách

USA (1921)	Great Britain (1920)	France (1936)	West Germany (1962)	The Soviet Union (1942)	China (1955)
Objectives	Objectives	Concentration of force	Objectives	Concentration of force	Objectives
Offensive ↔ Offensive	Offensive	Surprise	Concentration of force	Economy of force	Offensive
Concentration of force ↔ Concentration of force	Concentration of force	Freedom of action	Uniform leadership	Superiority	Concentration of force
Economy of force	Economy of force		Simplicity	Mobility, tempo and initiative ↔ Mobility, initiative & flexibility	
Mobility	Flexibility		Legitimacy	Coordination ↔ Coordination	
Uniform leadership	Coordination			Surprise	Security
Security	Security			Following-up	Surprise
Surprise	Surprise				Morale
Simplicity	Morale				Freedom of action
					Political mobilisation

2. Geneze principů vojenského umění

Období po II. světové válce

Základní principy uvedené v Doktríně AČR - 2013

V kontextu vojenského umění	V kontextu mezinárodním
• Definice cílů • Jednota úsilí • Udržitelnost • Hospodárné úsilí • Ekonomika sil • Pružnost • Iniciativa • Udržení morálky • Překvapení • Bezpečnost • Jednoduchost • Mnohonárodnost	• Nestrannost • Souhlas stran • Omezení použití síly • Vytrvalost/dlouhodobý výhled • Legitimita • Důvěryhodnost • Vzájemný respekt • Transparentnost • Volnost pohybu • Ochrana životního prostředí

FM 100-5 OPERACE

- **Cíl** – směřování vojenské operace k dosažení jasně definovaného rozhodujícího cíle.
- **Ofenzivnost** – udržení a využití iniciativy.
- **Masovost** - hromadné nasazení sil v rozhodujícím čase a prostoru.
- **Ekonomie sil** – efektivní využití všech dostupných sil; umět využít minimální síly k dosažení patřičného efektu.
- **Manévr** – dostat nepřítele do pro něj nevýhodné pozice pomocí flexibilního využití vlastních sil.
- **Jednota velení** – k dosažení každého cíle je nutná jednota velení a jednotné úsilí.
- **Bezpečnost** – nedovolit aby nepřítel získal neočekávanou výhodu.
- **Překvapení** – udeřit na nepřítele tam a tak jak to neočekává
- **Jednoduchost** – mít připraveny jasné a jednoduché plány a zajistit jejich pochopení.

Na významu nabývá především:

- informační převaha,
- převaha ve vzduchu a s tím spojené letecké údery,
- technologická převaha, přesnost úderů na velkou vzdálenost,
- po úderech se vzduchu následuje rychlá pozemní operace na rozhodujícím směru

3.

Základní principy vojenského umění

3. Základní principy vojenského umění

(principy války, vojenské strategie nebo strategie obrany státu)

ekonomie sil,

volnost jednání,

soustředění úsilí.

3. Základní principy vojenského umění

PRINCIP CÍLE

Vojenskou (bojovou) sílu, kterou máme k dispozici, musíme směřovat k reálnému a co nejpřesněji stanovenému cíli.

Na vojensko - politické a strategické úrovni bývá tento cíl popsán jako požadovaný cílový stav, spolu se záměrem jak jej dosáhnout.

Na operační a taktické úrovni předpokládá realizace tohoto principu jasné pochopení záměru nadřízeného, jím stanoveného cíle a jasně stanoveného úkolu vlastních vojska a jednotek, jejich síla prostředků.

**Princip cíle řídí veškeré vojenské aktivity.
„Princip všech principů“**

3. Základní principy vojenského umění

EKONOMIE SIL

Jedná se o zajištění splnění úkolu související s bojovou činností jen nezbytně nutným množstvím sil a prostředků.

Zasazení sil do operací jen v nezbytném rozsahu a s podporou zajišťující splnění úkolu, ale i minimalizující náklady a ztráty.

Přidělení minimální nezbytné bojové síly pro sekundární účinky.

Alokace minimální bojové síly potřebné k utváření a udržování operace, větší část sil použita pro důležitější činnosti.

3. Základní principy vojenského umění

EKONOMIE SIL

- **Výstavba** ozbrojených sil **na pragmatickém základě**, tedy k rozhodujícím úkolům plněným v době míru, i když může jít i o úkoly bojové, zejména mimo teritorium státu a k naplnění spojeneckých závazků v době míru.
- **Účinný systém mobilizačního a operačního rozvinutí** pro případ možného vzniku rozsáhlého konfliktu ohrožujícího ČR a její spojence.

Snížení nákladů – nutnost vlastnit efektivní zpravodajské služby

3. Základní principy vojenského umění

VOLNOST JEDNÁNÍ (manévru)

Princip volnosti jednání (manévru) vyjadřuje všechny snahy k eliminaci faktorů omezujících vlastní iniciativu a poddání se vůli protistrany.

*Volnost jednání **omezuje** vliv **protivníka** na schopnost jednat (manévrovat, reagovat) u vlastních vojsk a naopak ponechává jim plnou možnost reagovat na měnící se situaci.*

Cílem je získat a zachovat si volnost jednání, snížit tím svou zranitelnost a naplnit úspěch cestou manévru.

Vojenské síly získávají a zachovávají si volnost jednání, snižují svou zranitelnost a využívají úspěchu cestou manévru.

3. Základní principy vojenského umění

SOUSTŘEDĚNÍ ÚSILÍ

Vyžaduje jednak vytvoření převahy sil a prostředků nad nepřítelem na nejdůležitějším směru, na rozhodujícím úseku a v rozhodující době, jednak soustředění a manévr palbou mohutných palebných, především jaderných prostředků rozmístěných na velkém prostoru.

Zjednodušeně řečeno ***využít všech dostupných sil a prostředků k dosažení převahy v rozhodujícím bodu nebo prostoru, ve kterém je operace vedena.***

Rychlé a bezpečné dosažení požadovaných výsledků v určitých oblastech, místo rozložení schopností napříč velkým územím.

3. Základní principy vojenského umění

SOUSTŘEDĚNÍ ÚSILÍ

Je syntézou obou předešlých principů tedy volnosti jednání a ekonomie sil vzhledem k současné realitě může být vyjádřen v následujících rovinách:

- Stanovení jasných priorit v orientaci obrany, výstavbě systému obrany a obzvláště ozbrojených sil, jakožto rozhodujícího prvku systému.
- Použití ozbrojených sil k řešení rozhodujícího úkolu tak, aby nedocházelo ke tříštění úsilí, prodlužování zasazení, zvyšování zdrojové náročnosti, ztrátám apod.
- Další souběžně plněné úkoly je potřebné připouštět jen velmi uvážlivě.

3. Základní principy vojenského umění

PRINCIP ÚTOČENÍ (Offensive)

Tento princip vychází ze zkušeností válek minulých, které jednoznačně hovoří o tom, že válku (boj) lze vyhrát pouze útočnou činností. Ta zajišťuje iniciativu, zjednodušuje rozhodovací proces a vede k opotřebení sil nepřítele.

K naplnění tohoto principu je nezbytná dokonalá znalost nepřítele, prostředí a vlastních sil.

Ofenzivnost je synonymem iniciativy.
Získat, udržet a využít iniciativu je nejjistějším způsobem, jak
dosáhnout rozhodujících výsledků.

3. Základní principy vojenského umění

PRINCIP FLEXIBILITY (PRUŽNOSTI)

Flexibilita je modifikací úsilí vzhledem k nové situaci.

Schopnost rychle reagovat na měnící se situaci a přesouvat své úsilí vzhledem k novým, nepředvídaným skutečnostem.

3. Základní principy vojenského umění

PRINCIP JEDNOTY VELENÍ

Pro každý cíl zajistit jednotu úsilí pod jedním odpovědným velitelem.

Jediný velitel řídí a koordinuje činnost všech sil směrem k dosažení společného cíle.

3. Základní principy vojenského umění

PRINCIP BEZPEČNOSTI

Nikdy nedovolte nepříteli získat nečekanou výhodu.

Bezpečnost chrání a zachovává bojovou sílu a její schopnosti.

3. Základní principy vojenského umění

PRINCIP PŘEKVAPENÍ

Udeř na nepřítele v čase, místě nebo způsobem, na který není připraven.

Překvapení může být dosaženo získáním a využitím iniciativy, manévru, synchronizací úsilí, flexibilitou, případně i dalšími faktory.

3. Základní principy vojenského umění

PRINCIP JEDNODUCHOSTI

Připravit jasné nekomplikované plány a jasné stručné pokyny tak, aby bylo zajištěno jejich důkladné pochopení.

Jednoduché plány provedeny včas jsou lepší, než
podrobné plány provedené pozdě.

3. Základní principy vojenského umění

PRINCIP UDRŽOVÁNÍ MORÁLKY

Morálka vojáka je nejdůležitějším faktorem ve válce.

Morálka je produktem leadershipu, disciplíny, kamarádství, realistického výcviku a důvěry v sebe samého i kolektiv.

3. Základní principy vojenského umění

PRINCIP OMEZENÍ POUŽITÍ SÍLY

Omezit vedlejší škody a zamezit zbytečnému použití síly.

Nadměrná síla může v operaci znepřátelit vlastní a zúčastněné neutrální strany.

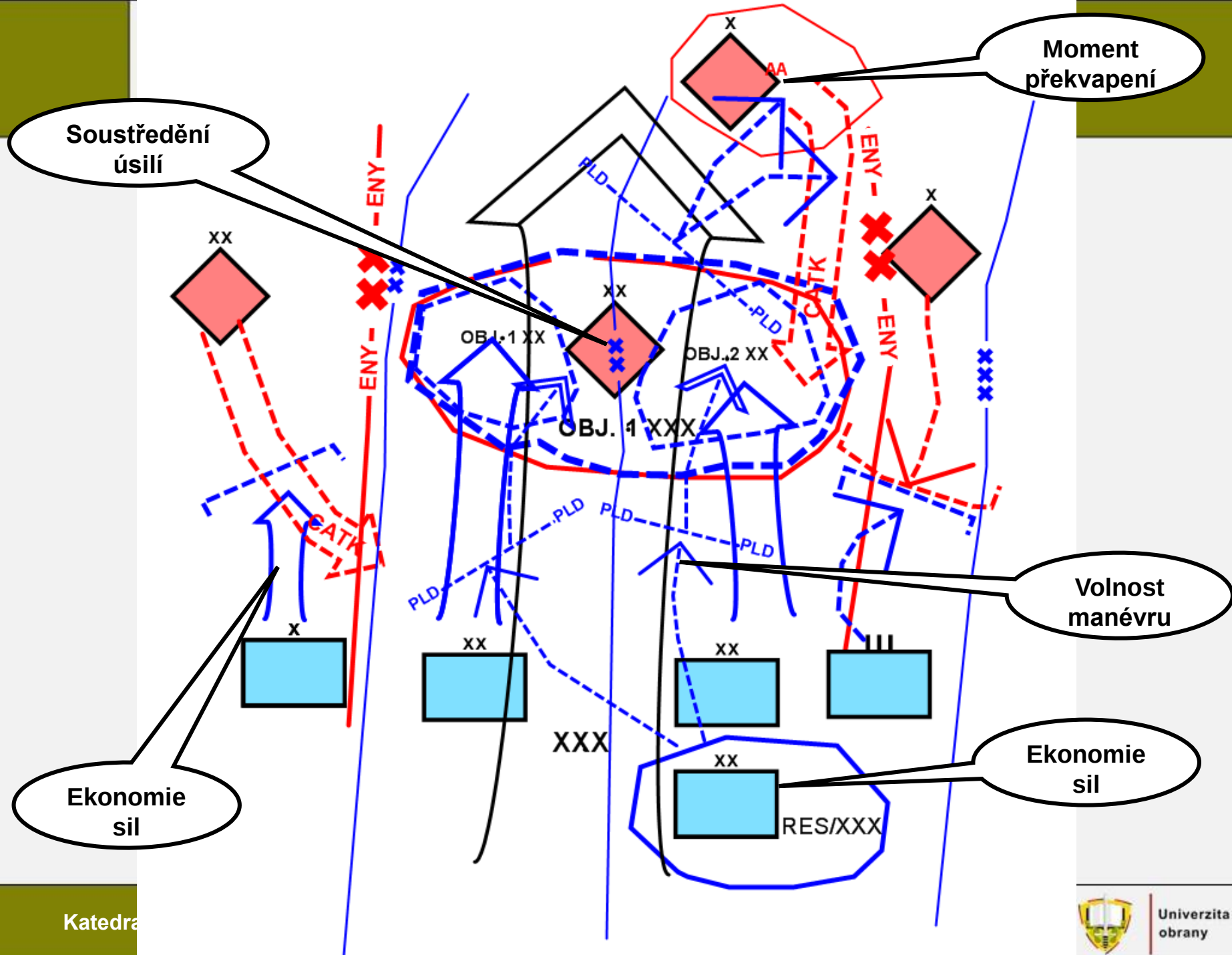

4.

Příklad využití principů vojenského umění

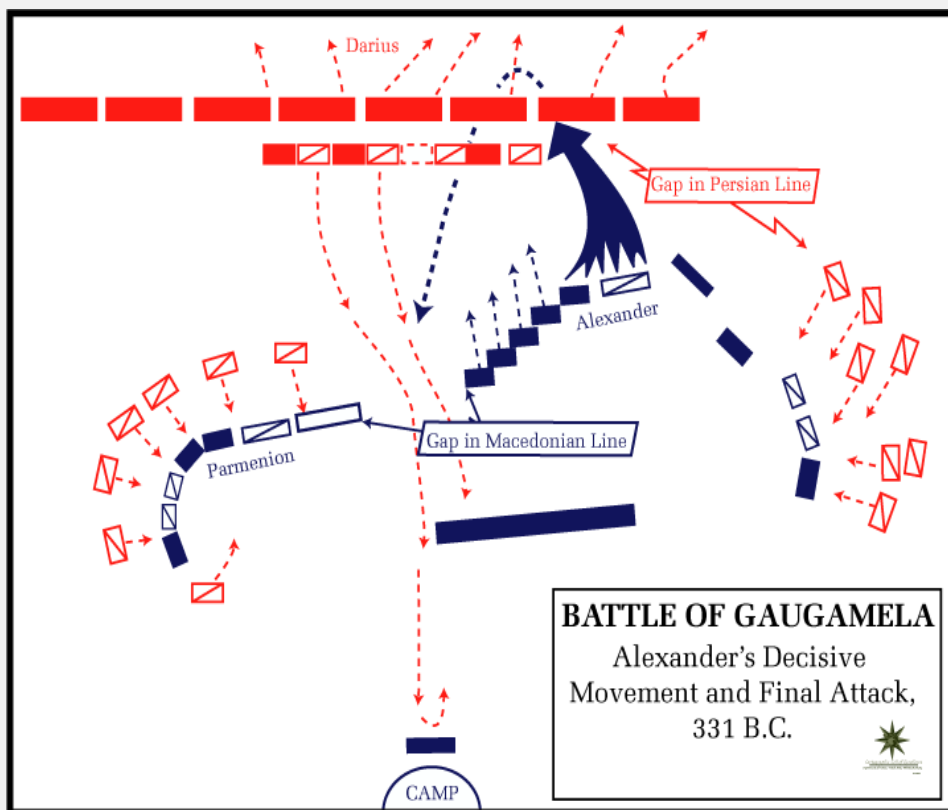

Soustředění sil

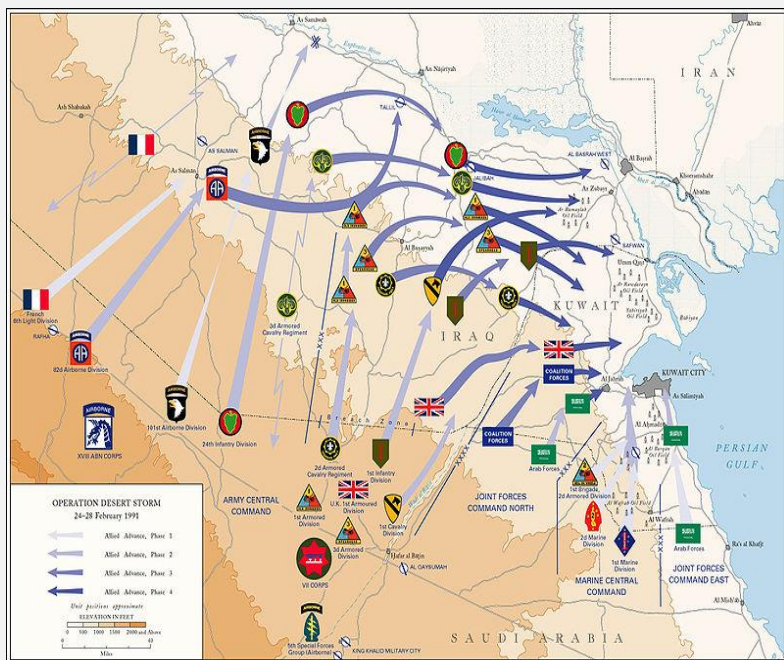
Vyžaduje jednak vytvoření převahy sil a prostředků nad nepřítelem na nejdůležitějším směru, na rozhodujícím úseku a v rozhodující

Těžiště sil protivníka nemusí být pouze „zničeno“, ale je nutno jej spíše získat či jinak ovlivnit jeho vlastnosti, než jej pouze eliminovat (zničit).

Pouštní bouře - 1991

Cíl: osvobození Kuvajtu – jasný dosažen

Ofenzivnost: iniciativa v rukou spojenců.

Masovost: 600 000 vojáků, převaha v technice

Ekonomie sil: s ohledem na převahu byl stanovený cíl.

Manévr: výměna arabských a „západních“ sil

Jednota velení: přijatelný cíl - jednoty velení a jednotného úsilí.

Bezpečnost: informační převahou.

Překvapení: pomocí manévru a technologiím.

Jednoduchost: složitá operace v nových koaličních podmínkách. Základ plánu však byl jednoduchý a všemi přijatelný.

Shrnutí

- Principy vojenského umění jsou zásady vyjadřující pravidla vojenského myšlení a jednání.
- Význam principů se mění v závislosti na situaci.
- Základní principy zůstávají stejné, jejich seznam se mění podle času a místa, s použitím vždy v závislosti na daném kontextu.

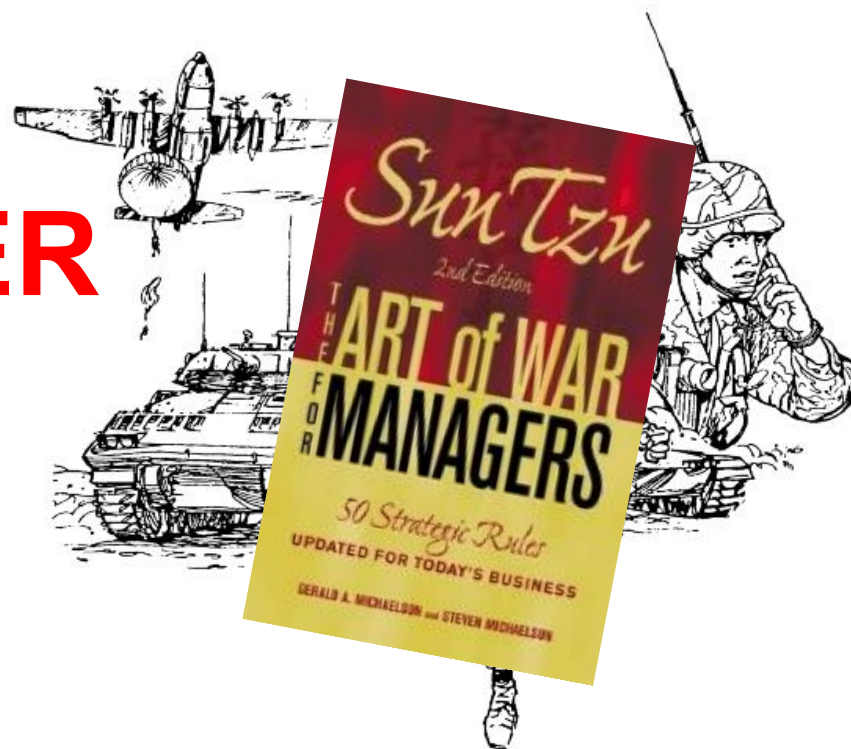
Shrnutí

- Principy války jsou používány vědomě nebo podvědomě
- Zasahují do všech oblastí vojenského života
 - Výcvik a příprava vojsk
 - Logistika
 - Velení a řízení
 - Vlastní nasazení
- Neustále se vyvíjejí na základě změn operačního prostředí

ZÁVĚR

Zdroje a použitá literatura

Základní literatura:

1. Clausewitz, Carl von. O válce. Brno: Bonus A, 1996. ISBN 80-85914-27-1. 756 s.
2. Šedivý, Jiří. Válka: rámec pro analýzu. Dostupné na <http://prg.xf.cz/kniha/kap7.htm>. 2011. 18 s.
3. AJP 01(D) Allied Joint Doctrine (Spojenecká společná doktrína), 2011, p. 22 – 25, 102 – 105
4. DAČR 2013, MO ČR 2013, s. 75 – 76
5. Kolektiv autorů. Úvod do teorie vojenského umění. Studijní text . Brno: UO, FEM
6. Kolektiv autorů. Základy vojenských operací. Studijní text . Brno: UO, FEM
7. Kolektiv autorů: Principy obrany České republiky „2030“. Brno: Univerzita obrany, 2008, 81 s. ISBN 978-80-7231-513-0.

Další literatura:

1. Novotný, Karel. Základy vojenské vědy. Vyškov: VVŠ PV, 2000. ISBN-80-7231-063-1. 190 S.
2. PUB - 31 - 10 - 02, Taktika pozemních sil: Vojenská doktrína. Vyškov : Institut doktrín VeV – VA, 2011. , 336 s.
3. JOMINI, Baron Antoine Henri de. The Art of War, Restored Edition, Legacy Books Press, RPO Princess, Box 21031, 445 Princess Street Kingston, Ontario, K7L 5P5, Canada. 2009. 370 p.
4. Pub-31-10-01 Pozemní síly v operacích, MO ČR 2011, s. 52 – 68

Děkuji za pozornost.

